

існує безпосередній зв'язок між рівнем освіти людини і її професійним та економічним добробутом, застосування вищезазначених та інших інноваційних технологій у навчальний процес вищого навчального закладу є актуальним питанням.

*Рождественська Л. Г.,
Мазур М. В., канд. екон. наук, доц.
кафедри статистики*

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ СТАТИСТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Робота викладача в аудиторії складається з двох рівнозначних основних напрямів — виховного та навчального.

Виховна робота для викладача полягає у роз'ясненні студентам етичних норм їхньої поведінки та реального розуміння естетики. Для виховної роботи велике значення має особистість викладача, дисциплінованість, відповідальність і його зовнішній вигляд. В аудиторії під час роботи зі студентами викладач має завжди проявляти терплячість, що є його особистою цінністю, стратегією і тактикою, а також засобом соціальної взаємодії зі студентами. Бажано, щоб кожному викладачу студент міг сказати, щоб «з мене линула лише позитивна енергія і я сяяв, наче яркий промінець сонця, як Ви».

Навчальна робота викладача складається з проведення лекцій, практичних занять та індивідуальних консультацій під час виконання наукових робіт.

Важливе значення при ознайомленні студентів з новою дисципліною відіграє *перша лекція*, в якій лектор повинен викласти наукову та практичну значимість дисципліни для проведення подальшої науково-дослідної роботи студентів при написанні курсових робіт і магістерської дипломної роботи, для проведення аналізу розвитку економіки на макро- та мікрорівнях, а також сформулювати економічне мислення у студентів відповідно до майбутньої професії. Кожна лекція повинна ілюструватися реальними даними за різними інформаційними джерелами з посиланням на Інтернет-ресурси, статистичні щорічники, тематичні збірники та ін. та мати практичну значимість у науковій роботі студента. Одним із напрямів стратегії навчального процесу є викладення на першій лекції прозоро усього змісту дисципліни, розкриття

вимог щодо поточного та підсумкового контролю. У свою чергу студент повинен чітко зрозуміти весь обсяг навчальної та наукової роботи. *Одним із напрямів тактики лектора* є концентрація уваги кожного студента, який повинен писати лекцію, постійний контроль відвідування лекцій за особистим підписом студента від першої лекції до останньої на одному явочному листу для усієї групи. Для стимулювання роботи студента на лекції потрібно включити додаткові бали за повноту конспекту лекцій.

На практичних заняттях викладачу важливо створити студентам з різною мобільністю сприйняття матеріалу однакові можливості набирати бали за поточно-модульним контролем (ПМК) відповідно до Болонського процесу. Такий підхід вимагає від викладача щоразу на заняттях *опитувати усіх студентів* або усно, або у вигляді тестового контролю. Це, у свою чергу, вимагає високої педагогічної майстерності викладача, вільного володіння матеріалом лекцій — усе це буде підвищувати мобільність студентів на практичних заняттях, а також стимулювати виконання домашніх завдань. Перевірка викладачем виконання домашніх завдань є обов'язковою складовою для роботи викладача в аудиторії з виставленням відповідних балів за цю роботу.

Важливим напрямом аудиторної роботи є *наукова складова*, яка повинна базуватися на запропонованих викладачем методиках комплексного аналізу певного явища в просторі або за часом за реальними даними з подальшою презентацією в аудиторії та захистом одержаних студентом наукових результатів. Передую вищевказаній роботі розробка викладачем індивідуальних завдань та їхнє інформаційне забезпечення, проведення індивідуальних консультацій та обов'язкова попередня перевірка виконаної наукової роботи. Важливим є також розкриття викладачем запропонованих методик для їхнього подальшого використання в науково-дослідній роботі студентів при написанні ними курсових робіт і магістерської дипломної роботи. Розуміння студентом процедури захисту результатів наукового дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, інформаційне забезпечення, використані методи дослідження тощо) є їхньою підготовкою до захисту магістерської дипломної роботи.

Вдосконаленню аудиторної роботи викладачів завжди сприяють *відгуки студентів*. Зокрема, одна із студенток пише про свою індивідуальну наукову роботу наступне: «Ця праця була не з легких для мене. На неї було витрачено багато зусиль і ще більше часу, оскільки досить часто доводилося перераховувати усі статистичні показники, адже перший висновок, що я зробила, був таким, що зарплата

найманих працівників у торгівлі зменшується із збільшенням товарообороту, що протирічить логіці. Та вже після другого розрахунку була доведена залежність підвищення заробітної плати зі збільшенням товарообороту. По закінченню наукової роботи я зрозуміла, що статистика потребує чималих нервів та кропіткої праці, глибинного аналітичного мислення та багатьох знань із різних галузей науки. Статистика для звичайної людини — це набір цифр і незрозумілих знаків або так зване «кладовище чисел». Та для науковця «статистика» — це окремий і дивовижний світ, який живе за своїми законами і правилами. Цей світ не просто багатогранний, він ще і багато значущий, оскільки науковець бачить у ньому, окрім цифр, відображення життя суспільства, *музику чисел*, яка дозволяє побачити суспільні негаразди, фінансові махінації, дозволяє передбачити кризові явища. Ці висновки можуть допомогти зробити так, щоб запобігти кризі та підвищити матеріальний добробут населення.

Сендзюк М. А., канд. екон. наук, проф.,
Тищенко О. В., асистент,
кафедра ІСЕ

ВИКОРИСТАННЯ ЄДИНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

З виходом Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI [1] розширились можливості доступу до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень та інших розпорядників публічної інформації. Посилаючись на норми наведеного Закону, викладачі університету можуть використовувати для навчального процесу інформацію з владних органів, яка складає єдиний інформаційний простір державного управління. Під єдиним інформаційним простором державного управління в цьому випадку мається на увазі сукупність даних, що зберігаються в сховищах інформаційних систем державного управління та комунікаційних технологій, забезпечуючи за діючими регламентами доступ до даних користувачам, представлених різними органами влади та іншими зацікавленими особами.

З єдиного інформаційного простору може використовуватись інформація для начального процесу при написанні дипломних і курсових робіт, виконанні практичних і лабораторних завдань. Такий досвід мають провідні закордонні університети, їх студен-